
**Informe sobre el monitoratge del diagnòstic
de la infecció pel VIH a Catalunya. 2013**

**Centre d'Estudis Epidemiològics sobre les Infeccions de Transmissió Sexual
i Sida de Catalunya (CEEISCAT)**

1. Proves diagnòstiques del VIH fetes a la xarxa de laboratoris clínics de Catalunya.

El número de proves realitzades a la xarxa de laboratoris hospitalaris i d'atenció primària que notifiquen voluntàriament la realització de les proves del VIH (queden excloses les proves realitzades per al cribratge de donacions sanguínies) ha anat incrementant cada any i la taxa de proves positives ha anat disminuint, no obstant, el darrer any el número de proves realitzades ha disminuït (veure taula 1).

Taula 1. Número de proves realitzades a la xarxa de laboratoris clínics de Catalunya i taxa de proves positives per any.

Any	Nº de proves	% proves positives
1993	26.168	10,4
1994	54.225	7,74
1995	65.699	5,25
1996	72.893	4,57
1997	74.278	3,66
1998	117.964	2,63
1999	121.914	2,66
2000	132.966	2,29
2001	145.116	2,02
2002	177.660	1,37
2003	187.076	1,02
2004	213.957	0,90
2005	217.024	0,87
2006	254.210	0,81
2007	272.853	0,85
2008	293.304	0,85
2009	300.978	0,78
2010	305.131	0,74
2011	343.704	0,97
2012	271.293	0,71
TOTAL	2.728.285	1,69

2. Proves diagnòstiques del VIH fetes als centres de diagnòstic i consell assistit.

A Catalunya hi ha 12 centres que ofereixen junt amb el consell assistit la realització de la prova de manera voluntària, gratuïta, anònima i confidencial. Aquests centres estan localitzats a Barcelona (ACASC, CJAS, Projecte dels Noms-Hispanosida, SAPS, Àmbit prevenció, Stop Sida i Gais Positius), Sabadell i Terrassa (Actua Vallès), Lleida (Associació Antisida de Lleida), Girona (ACAS Girona), Tarragona (Associació Comunitària de Salut Sexual del Camp de Tarragona, Creu Roja Tarragona). El test està subvencionat pel Departament de Salut.

Des de l'any 1994 i fins al 2012 s'han realitzat en aquests centres 53.178 tests, amb un total de 1.330 positius detectats (2,50%). El número de tests ha anat incrementant en els darrers anys, disminuint, però, la taxa de proves positives (veure taula 2).

Taula 2. Número de proves realitzades als centres alternatius i taxa de proves positives per any.

Any	Nº de proves	% proves positives
1994	141	9,93
1995	719	4,03
1996	1.007	3,28
1997	894	3,36
1998	1.000	3,50
1999	792	3,91
2000	629	2,54
2001	1.025	3,32
2002	915	3,39
2003	941	3,83
2004	1.141	4,03
2005	1.575	2,29
2006	1.861	2,42
2007	3.752	2,00
2008	4.431	2,80
2009	6.423	2,10
2010	7.783	2,30
2011	8.189	2,10
2012	9.960	2,21
TOTAL	53.178	2,50

En l'any 2010, el 82,6% de les persones que van fer-se la prova diagnòstica van ser homes. Tant en els homes com en les dones, el grup d'edat que es va realitzar més proves diagnòstiques va ser el comprès entre els 20 i els 35 anys.

Amb la introducció de la prova ràpida a finals de 2006, s'ha incrementat la demanda de la prova en els centres alternatius de diagnòstic i consell assistit (taula 5). Si es compara el número de proves del 2007 respecte al número de proves realitzades el 2006, s'observa un increment del 102,9%. El número de proves realitzades segueix incrementant cada any. Si es compara el 2012 respecte el 2006, el increment observat és del 435,2%.

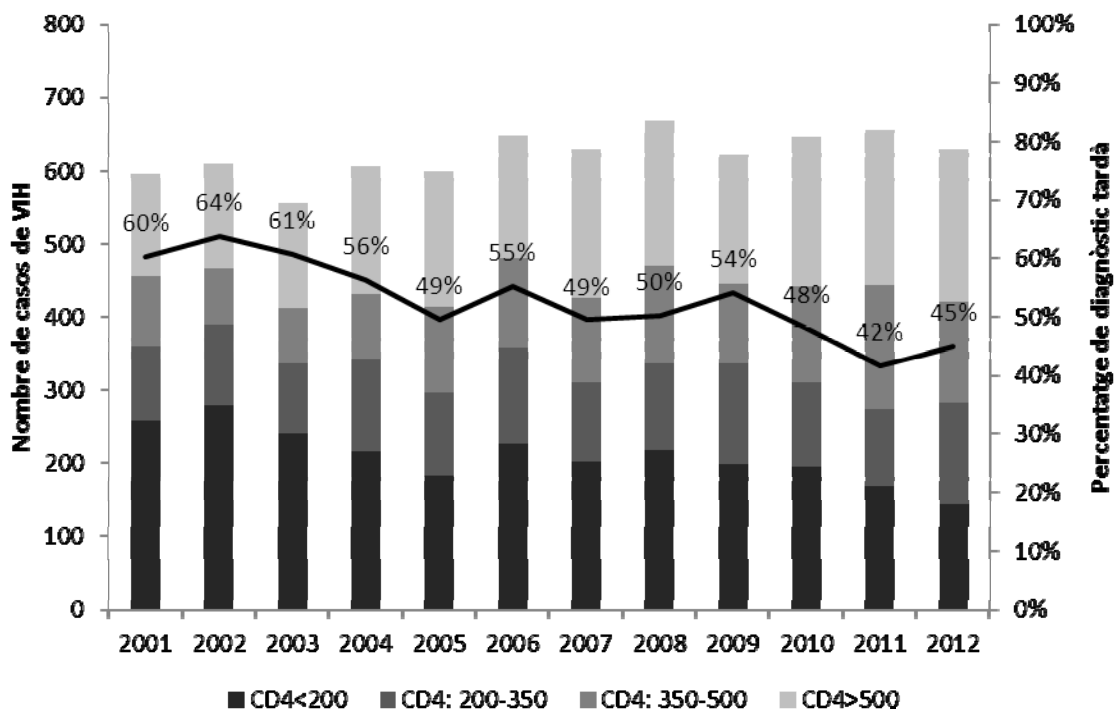
3. Diagnòstic tardà de la infecció del VIH a Catalunya.

Segons els criteris actuals es considera diagnòstic tardà de la infecció pel VIH quan la xifra de limfòcits CD4 al moment diagnòstic és inferior a $350 \cdot 10^6/l$. A més s'ha considerat el diagnòstic tardà amb malaltia avançada quan el recompte de CD4 és inferior a $200 \cdot 10^6/l$.

Dels total de diagnòstics de VIH declarats l'any 2012 amb la informació sobre el recompte de limfòcits CD4 (631), el 45% dels casos complien criteris de diagnòstic tardà. El diagnòstic tardà és superior en les persones de més de 49 (64%) i en els homes heterosexuales (56%).

Quant a l'evolució del percentatge de diagnòstic tardà del VIH a Catalunya s'observa un descens significatiu passant del 60% en 2001 al 45% en 2012.

Figura 1. Evolució del diagnòstic tardà del VIH a Catalunya, 2001-2012

CONCLUSIONS

- El nombre de proves diagnòstiques del VIH realitzades a la xarxa de laboratoris de Catalunya ha anat augmentant de manera progressiva, passant de les 26.168 en el 1993 a les 271.293 en el 2012.
- Les proves realitzades en els centres alternatius de diagnòstic han incrementat força en els últims anys, sobretot després de la introducció de la prova ràpida, passant de 914 proves realitzades el 2003 a 9.960 proves durant el 2012.
- Tot i que el nombre de proves realitzades ha anat incrementant, la taxa de proves positives no ha variat de forma significativa. És important, doncs, incidir més en les poblacions de risc.
- Un aspecte important de la infecció pel VIH és que, en el moment del diagnòstic, quatre de cada deu casos són subsidiaris de rebre tractament antiretroviral ja que es diagnostiquen amb unes xifres de CD4 inferiors a 350. El diagnòstic tardà de la infecció pel VIH té un impacte negatiu tant per a la persona que és diagnosticada tard (i que, per tant, tindrà un pronòstic pitjor) com per a la salut pública ja que, sense un diagnòstic de VIH, no es poden prendre les mesures de prevenció i tractament necessàries per reduir el risc d'infecció. Actualment, el diagnòstic precoç és una prioritat dels programes de prevenció.